

بسمه تعالی

رئیس محترم آموزش و پرورش منطقه

با سلام و احترام؛ پیرو اطلاع رسانی های قبلی و گردهمائی مورخ ۱۴۰۳/۵/۱۱، برنامه تقویت بنیه علمی دانش آموزان مناطق تحت پوشش موسسه مردم و چگونگی اجرای آن به شرح زیر تقدیم می دارد:

عنوان: برنامه تقویت بنیه علمی دانش آموزان دوره دوم متوسط شاخه نظری در مناطق هدف؛

مقدمه: برقراری عدالت آموزشی و ارتقاء کیفیت آموزشی در مناطق کم برخوردار یکی از دغدغه های همیشگی مسئولان و دلسوزان عرصه تعلیم و تربیت بوده است، محدودیت های موجود و مستمر آموزش و پرورش در خصوص منابع و امکانات، موجب شده تا مناطق محروم آموزشی همچنان با وضعیت مطلوب در شاخص های آموزشی و پرورشی فاصله داشته باشند. خوشبختانه در سالهای اخیر موسسات مردم نهاد و یاری رسان در کنار آموزش و پرورش توانسته اند با انجام فعالیت ها و اقداماتی تا حدودی در بهبود شاخص های آموزشی این مناطق ایفای نقش نمایند و در کاهش محرومیت آن ها گام های موثری بردارند، در این راستا «موسسه مردم» با حمایت و همکاری «موسسه آموزش، مهارت و پرورش علوی» و «موسسه فرهنگی آموزشی گزینه دو» و برخی حامیان دیگر، برآن است تا فعالیت هایی را با همکاری «آموزش و پرورش مناطق»، با هدف تقویت بنیه علمی و زمینه سازی برای یادگیری مطلوب دانش آموزان در دوره دوم متوسطه به انجام رسانند. این فعالیت ها مشتمل بر اقدامات و برنامه هایی است که به یاری خداوند متعال در فاصله زمانی تیرماه ۱۴۰۳ تا تیرماه ۱۴۰۴ و طی چند مرحله صورت می پذیرد.

بیان ضرورت :

بررسی ها نشان می دهد که یکی از علل اساسی تفاوت سطح علمی و آموزشی دانش آموزان مناطق محروم با دیگر مناطق، کمبود معلمان متخصص و عدم دسترسی کافی دانش آموزان به امکانات و منابع آموزشی و کمک آموزشی است، نمود این تفاوت ها و محرومیت ها در کمیت و کیفیت ورودی دانش آموزان این مناطق به آموزش عالی کاملاً مشهود است.

مصوبات اخیر در خصوص برگزاری امتحانات نهایی در پایه های دهم، یازدهم و دوازدهم، با توجه به ویژگی های متفاوت امتحانات نهایی به لحاظ کیفیت برگزاری، طراحی سئوالات و تصحیح اوراق و نیز تاثیر پنجاه تا شصت درصدی نتایج آن در آزمون ورودی دانشگاه ها وضعیت حساس تری نسبت به گذشته برای دانش آموزان ایجاد خواهد کرد که اگر از هم اکنون برای ایجاد آمادگی و تقویت بنیه علمی دانش آموزان آنان چاره اندیشی نشود قطعاً در سال های آتی با روند کاهش کمی و کیفی ورودی های این مناطق به آموزش عالی روبرو خواهیم بود لذا برنامه اجرایی تقویت بنیه علمی با عنایت به این ضرورت طراحی شده و ان شاء الله با همکاری آموزش و پرورش مناطق هدف به اجرا درخواهد آمد.

اهداف :

- ۱- ایجاد امید، انگیزه و آمادگی در دانش آموزان دوره دوم متوسطه نظری برای ورود به دوره های آموزش عالی
- ۲- جبران عقب ماندگی های نسبی آموزشی و تقویت بنیه علمی دانش آموزان دوره دوم متوسطه نظری و کسب آمادگی لازم آنان برای شرکت در امتحانات نهایی و کنکور سراسری

کلیت برنامه:

این برنامه در قالب یک بسته به هم پیوسته آموزشی متشکل از: ۱- آموزش دروس اختصاصی و رفع اشکال به مدت حدود ۳۵۰ ساعت در سال با بهره‌گیری از معلمان مجرب و توانمند در هر استان، ۲- آزمون‌ها و ارزشیابی‌های مستمر سراسری به صورت تستی و تشریحی، ۳- مشاوره و برنامه‌ریزی مطالعاتی برای دانش‌آموزان مستعد و داوطلب، در پایگاه‌هایی که به همین منظور در هر منطقه هدف تشکیل می‌گردد، ارائه خواهد شد. با توجه به محدودیت فرصت‌های یادگیری در طول سال تحصیلی، بخشی از این برنامه در تعطیلات تابستان و تعطیلات نوروزی و عمده برنامه در طول سال تحصیلی (تعطیلات پایان هفته) و به موازات کلاس‌های رسمی آموزش و پرورش برگزار خواهد شد. در صورت اجرای موفق برنامه و حصول نتایج قابل قبول در امتحانات نهائی (براساس شاخص روند رو به رشد نمرات دانش‌آموزان در آزمون‌های مستمر مرحله‌ای و ارتقاء میانگین نمرات نهائی آنان) و آزمون پذیرش دانشجو، این برنامه برای یک دوره سه‌ساله قابل استمرار خواهد بود. در حال حاضر اجرای فاز ۱ برنامه برای یک سال (از تیرماه ۱۴۰۳ الی تیرماه ۱۴۰۴) در نظر گرفته شده است که مرحله اول از فاز ۱ در فاصله تیرماه ۱۴۰۳ الی پایان شهریور ۱۴۰۳ به مدت ۳ ماه و حدود ۸۰ ساعت آموزشی همراه با مشاوره و آزمون‌های اولیه و مستمر به اجرا گذاشته می‌شود.

مراحل کلی اجرای برنامه (فعالیت‌ها):

- ارائه آموزش‌های مورد نیاز به مسئولان و کارشناسان ذیربط در ادارات آموزش و پرورش مناطق هدف و مدیران، معلمان و مشاوران مدارس و اولیاء دانش‌آموزان؛
- اطلاع‌رسانی، توجیه و شناخت استعدادها و نیازهای آموزشی دانش‌آموزان متوسطه دوم با توجه به نتایج آزمون‌های آزمایشی و به‌ویژه نمرات امتحانات نهائی و داخلی مدارس؛
- ارائه خدمات آموزشی و مشاوره‌ای حضوری مورد نیاز به دانش‌آموزان متوسطه دوم متناسب با شرایط و امکانات از طریق ایجاد پایگاه‌های آموزشی و استفاده از معلمان مجرب استانی و سایت‌های معتبر علمی؛

مراحل اجرای هر فعالیت در مناطق آموزشی (اقدامات):

- سازماندهی ساختار اجرایی پروژه، صدور ابلاغ‌ها و تنظیم قراردادهای لازم؛
 - تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی و توجیهی برای مسئولین ذیربط و مجریان و مدیران پایگاه‌ها و تشکیل پایگاه‌ها؛
 - تدوین و اجرای برنامه‌های آموزشی توجیهی اولیاء و دانش‌آموزان؛
 - شناسائی دانش‌آموزان علاقه‌مند و مستعد براساس نمرات پایانی و امتیازات حاصل از برگزاری آزمون‌های پیشرفت تحصیلی و ثبت‌نام از آنان در پایگاه‌ها؛
 - تدوین برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای در هر منطقه حسب نیازها و شرایط و امکانات و بررسی و تصویب آن‌ها در چارچوب سیاستهای اجرایی این برنامه؛
 - تنظیم برنامه عملیاتی پروژه از افتتاحیه تا پایان مرحله اول از فاز ۱؛
 - تدوین نظام نظارت و ارزشیابی از برنامه و اجرای آن در سطح منطقه و تنظیم و ارائه گزارش‌های لازم؛
- ## چگونگی نظارت بر برنامه:

- انجام بازدیدهای دوره‌ای در سطوح مختلف و تنظیم و ارائه گزارش‌های مکتوب و مصور لازم؛

- اخذ گزارش از روند و مراحل پیشرفت کار؛
- برگزاری آزمون‌های پیشرفت تحصیلی متوالی تستی و تشریحی؛
- کنترل روند نمرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان حاصل از آزمون‌های داخلی، نهائی و آزمون‌های آزمایشی سراسری و سطح‌بندی آنان؛
- نظرسنجی از مدیران و کارشناسان و دانش‌آموزان در خصوص اجرا و اثربخشی برنامه

سیاست‌های اجرایی حاکم بر برنامه:

- هماهنگی و اعلام موافقت مسئولین آموزش و پرورش هر منطقه و همکاری آنان برای تدوین برنامه عملیاتی خاص هر منطقه و اجرای آن، از ارکان اصلی برنامه است؛
- این برنامه باید در کنار برنامه‌های رسمی آموزش و پرورش و به منظور جبران ضعف‌ها و تقویت آموخته‌های رسمی دانش‌آموزان صورت پذیرد و خللی در برنامه درسی مدارس ایجاد ننماید لذا باید از بخشی از ایام فراغت دانش‌آموزان (تعطیلات تابستان، پایان هفته و ایام نوروز بر حسب ضرورت) برای تشکیل کلاس و امور مشاوره تحصیلی استفاده شود؛
- کلاس‌های درس با میانگین ۸ دانش‌آموز در رشته‌های تجربی و ریاضی و ۱۵ دانش‌آموز در رشته انسانی تعریف و تشکیل می‌شود و برای هر کلاس به‌طور متوسط ۳۵۰ ساعت در یک سال، برنامه درسی در دروس مختلف و مشاوره، تنظیم و اجرا خواهد شد و لذا در برنامه‌ریزی، برای تخصیص این ساعات به دروس مختلف، باید به نیاز دانش‌آموزان (متناسب با رشته و پایه تحصیلی) توجه شود حدود ۸۰ ساعت از این برنامه در مرحله اول از فاز ۱ (تابستان ۱۴۰۳) اجرا خواهد شد؛
- توجه و جلب همراهی مدیران مدارس و معلمان مرتبط با این برنامه و اطلاع‌رسانی و توجه اولیاء و دانش‌آموزان ذینفع (به ویژه افراد مستعد و علاقه‌مند)، توسط همکاران اداره آموزش و پرورش صورت می‌پذیرد. در این خصوص لازم است بر مدارس شبانه‌روزی و دانش‌آموزانی که به دلیل پراکندگی و بعد مسافت امکان شرکت در کلاس‌ها را ندارند تمرکز بیشتری صورت گیرد؛
- کلاس‌های آموزشی پسران و دختران باید در دو پایگاه جداگانه برگزار شود؛
- اولویت اجرای برنامه‌ها با دروس اختصاصی هر رشته (به ویژه رشته‌های ریاضی و تجربی) است،
- هدف اصلی تدریس‌ها، در وهله اول آمادگی دانش‌آموزان برای امتحانات نهائی در همه پایه‌ها (پاسخ‌های تشریحی)، سپس آشنائی و تسلط برای آزمون‌های تستی است (به ویژه در پایه دوازدهم)؛
- شناسائی و جلب همکاری و مشارکت معلمان مجرب و توانمند دارای حسن شهرت در تدریس و انگیزه‌های قوی معنوی در اینگونه امور، از خود منطقه یا نزدیک‌ترین شهرهای استان مورد تاکید است؛
- شرکت دانش‌آموزان در کلاس‌ها باید داوطلبانه و از قبل ثبت‌نام شده باشند (با توجه به سهمیه تخصیص داده شده به هر منطقه).
- شرکت دانش‌آموزان ثبت‌نام شده در همه برنامه‌ها، کلاس‌ها، آزمون‌های دوره‌ای و مشاوره تحصیلی الزامی است و پرداخت حق‌الزحمه و پاداش مدیر پروژه و مدیران پایگاه‌ها منوط به جذب، استمرار حضور و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در این برنامه است؛

مراحل و روش اجرای مرحله اول از فاز ۱ برنامه:

۱. با توجه به اینکه اعلام موافقت مسئولان آموزش و پرورش هر منطقه و همکاری آنان در تدوین برنامه عملیاتی و اجرای آن از ارکان اصلی برنامه است؛ لازم است نماینده استانی موسسه در اولین فرصت، طی جلسه‌ای با حضور رئیس آموزش و پرورش، معاونین و کارشناسان ذیربط در هر منطقه نسبت به توضیح و توجیه برنامه اقدام نماید و در صورت توافق با اجرای برنامه در منطقه، مراتب را به صورت درخواست کتبی به همراه آمار دانش‌آموزان (برابر فرم ضمیمه در فایل اکسل) حداکثر تا پایان خردادماه به دفتر مرکزی موسسه مردم اعلام نمایند.
۲. اجرای این برنامه به صورت یک پروژه در نظر گرفته شده است، لذا ضروری است تا فردی واجد تجربه لازم مسئولیت انجام آن را عهده‌دار باشد، از این رو نماینده موسسه و رئیس آموزش و پرورش منطقه با تعامل و هم‌فکری، فرد واجد شرایطی را به عنوان مدیر پروژه تعیین خواهند کرد (ترجیحاً این فرد می‌تواند معاون متوسطه یا معاون آموزشی منطقه باشد). مدیر پروژه با ابلاغ رسمی رئیس آموزش و پرورش عهده دار مسئولیت پروژه خواهد شد.
۳. در هریک از مناطق محل اجرای برنامه، حداقل دو واحد آموزشی (دخترانه و پسرانه) که از شرایط و امکانات مناسب‌تری برخوردارند به عنوان پایگاه‌های اجرای برنامه از سوی آموزش و پرورش منطقه تعیین و تجهیز می‌شوند. مدیر پروژه برای اداره پایگاه‌های مذکور افرادی را به تفکیک جنسیت برای مدیریت پایگاه پیشنهاد و با حکم رئیس آموزش و پرورش منصوب می‌نماید. توجیه مدیران پایگاه‌ها، تنظیم برنامه اجرایی در هر مرحله و نظارت بر امور اجرایی، آموزشی و مشاوره‌ای پایگاه‌ها، از وظایف مدیر پروژه خواهد بود.
۴. این برنامه در دوره دوم متوسط شاخه نظری اجرا می‌شود و مشمولین آن عبارت خواهند بود از:
 - دانش‌آموزان قبولی پایه نهم (ورودی پایه دهم در سال تحصیلی آتی)
 - دانش‌آموزان قبولی پایه دهم (ورودی پایه یازدهم در سال تحصیلی آتی)
 - دانش‌آموزان قبولی پایه یازدهم (ورودی پایه دوازدهم در سال تحصیلی آتی)
۵. ثبت نام از دانش‌آموزان و شرکت در این برنامه داوطلبانه است در صورتی که تعداد داوطلبین بیشتر از سهمیه اختصاصی در هر یک از مناطق باشد نمرات امتحانات نهائی و پایانی یا نمرات مآخوذه از آزمون‌های سراسری، ملاک اولویت بندی دانش‌آموزان در برخورداری از آموزش‌ها خواهد بود.
۶. نرم‌افزار «سامانه نیمکت» برای تشکیل پایگاه، ثبت نام دانش‌آموزان در کلاسهای پایگاه، ثبت برنامه‌ها و فعالیت‌های پایگاه، ثبت امور مالی و صورت هزینه‌ها.... و همچنین ثبت نمرات دانش‌آموزان و کنترل روند تحصیل آنان ارائه خواهد شد.
۷. برنامه‌های پایگاه‌ها باید به گونه ای طراحی و اجرا شود که دانش‌آموزان پس از طی مراحل مختلف برنامه، در پایان سال بتوانند باتسلط و آمادگی بیشتر در امتحانات نهایی پایه‌های دهم، یازدهم و دوازدهم شرکت نمایند و نیز امتیازات مناسبی برای پذیرش در آموزش عالی ذخیره نمایند.
۸. مرحله اول از فاز ۱ این دوره در فاصله زمانی نیمه دوم تیرماه تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۳ برگزار می‌شود و دانش‌آموزان علاوه بر ارزشیابی و مشاوره، به میزان حدود ۸۰ ساعت از آموزش برخوردار خواهند شد. محتوای این دوره تابستانی عبارت است از مرور و آموزش دروس اصلی و اختصاصی سال قبل دانش‌آموزان (پایه‌های نهم، دهم و یازدهم) بارویکرد جبران

ضعف یادگیری و نیز عمق بخشی به آموخته های آنان و همچنین آموزش بخشی از دروس اختصاصی سال تحصیلی ۱۴۰۳-۱۴۰۴،

۹. رعایت میانگین تعداد دانش آموزان در کل کلاسهای پایگاهها (۸ دانش آموز در رشته های تجربی و ریاضی و ۱۵ دانش آموز در رشته علوم انسانی) مورد تاکید می باشد. لازم به ذکر است که این میانگین ها سرجمع دانش آموزان دختر و پسر در همه پایه ها را شامل می شود و رعایت این میانگین شرط تشکیل و پذیرش تعداد کلاس های پایگاه خواهد بود.
۱۰. توجیه و جلب همکاری مدیران مدارس و دبیران مربوط با این برنامه و نیز اطلاع رسانی و توجیه اولیاء از ضروریات اجرای برنامه است، در این خصوص توجه بیشتر بر مدارس شبانه روزی و ارائه خدمات به دانش آموزان مستعد پراکنده روستائی و شهری مورد تاکید است.
۱۱. معلم متخصص و با انگیزه خدمت به این دانش آموزان، کلید موفقیت این برنامه است مدیران پایگاهها باید دبیران مجرب و توانمند و دارای حسن شهرت و تاثیرگذار بر دانش آموزان را شناسایی و پس از تایید مدیر پروژه، از آنان برای تدریس در پایگاه دعوت بعمل آورند استفاده از دبیرانی با ویژگی های مذکور از دیگر مناطق همجوار یا مرکز استان، در صورت ضرورت توصیه موکد می شود. فراهم نمودن امکانات بیتوته دبیران مدعو بر عهده مدیر پروژه و مدیران پایگاهها می باشد.
۱۲. تدوین برنامه عملیاتی در چارچوب این دستورالعمل توسط مدیر پروژه با همکاری و همفکری مدیران پایگاهها صورت می پذیرد و پس از تایید ستاد هماهنگی و پشتیبانی منطقه اجرا خواهد شد.
۱۳. رئیس آموزش و پرورش منطقه نظارت کلی بر حسن اجرای برنامه در کلیه مراحل را برعهده خواهد داشت و در صورت نیاز به توضیح و وضوح بیشتر در خصوص برنامه، در تعامل با نماینده موسسه و ستاد مرکزی موسسه نسبت به رفع ابهامات احتمالی اقدام خواهد کرد.
۱۴. ارزشیابی از نحوه اجرای برنامه و میزان اثربخشی آن با سازوکارهایی که با همکاری مدیر پروژه و مدیران پایگاهها صورت می پذیرد برعهده رئیس آموزش و پرورش منطقه خواهد بود. گزارش های مستند به صورت عکس و فیلم و نوشتاری، باید در پایان اجرای برنامه تهیه و به دفتر موسسه مردم ارسال گردد.
۱۵. تعهدات مالی مترتب بر اجرای برنامه و نحوه هزینه کرد و تنظیم اسناد هزینه طی دستورالعمل جداگانه ای ابلاغ خواهد شد. امید است زحمات همه عزیزان در جهت خدمت رسانی و فراهم نمودن زمینه دسترسی دانش آموزان به آموزش و پرورش مطلوب مورد رضایت خداوند متعال قرار گیرد.

مدیر عامل موسسه مردم

علی اصغر فانی